

GODIŠNJI SEMINAR 2020

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Marko Vranić

27. novembar 2020.

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Zahtevi u pogledu obelodanjivanja kod novih standarda: IFRS 9 i IFRS 15
2. Zahtevi u pogledu obelodanjivanja kod postojećih standarda
3. Zahtevi u pogledu obelodanjivanja u okolnostima pandemije Covid-19

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IFRS 9: Finansijski instrumenti

U izveštajnom periodu koji uključuje datum početka primene IFRS 9, entitet treba da obelodani sledeće:

- (a) originalnu kategoriju odmeravanja i knjigovodstvenu vrednost utvrđenu u skladu sa IAS 39;
- (b) novu kategoriju odmeravanja i knjigovodstvenu vrednost u skladu sa IFRS 9;

U zavisnosti od odabranog pristupa primene IFRS 9, prelaz može da uključuje više od jednog datuma početka primene. Entitet treba da prezentuje ova kvantitativna obelodanjivanja u tabeli osim u slučaju da je prikladniji neki drugi format.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IFRS

9: Finansijski instrumenti

Entitet treba da obelodani sledeće za finansijska sredstva:

- (a) Potraživanja od prodaje - procenjeni kreditni gubici - korišćene pretpostavke
- (b) Finansijski plasmani - efektivna kamatna stopa - procenjeni kreditni gubici

Za finansijska sredstva je potrebno u posebnom pregledu obelodaniti promene na rezervisanjima za gubitke obračunate u skladu sa IFRS 9.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IFRS 15: Prihodi od ugovora sa kupcima

Entitet treba da obelodani dovoljno informacija da omogući korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju prirodu, iznos, vreme i neizvesnost prihoda i tokova gotovine koji proističu iz ugovora sa kupcima.

Entitet treba da obelodani sve od sledećeg:

- (a) Početni i završni saldo potraživanja, imovine i obaveza po osnovu ugovora sa kupcima;
- (b) Prihodi i rashodi priznati u izveštajnom periodu po osnovu primene IFRS 15

Pored pregleda promena u kvantitativnom smlisu, za značajne promene je potrebno dati i objašnjenja nastalih razlika.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IFRS 15: Prihodi od ugovora sa kupcima

Entitet treba da obelodani informacije o svojim obavezama izvršenja u ugovorima sa kupcima, uključujući i opis svega sledećeg:

- (a) kada entitet obično ispunjava svoje obaveze izvršenja (na primer, po otpremanju, po isporuci, kada počne pružanje usluga ili po završetku pružanja usluga);
- (b) značajni uslovi plaćanja (na primer, kada plaćanje obično dospeva, da li ugovor sadrži značajnu komponentu finansiranja, da li je iznos naknade promenljiv);
- (c) vrsta dobara ili usluga koje je entitet obećao da će preneti, uz naglasak na sve obaveze izvršenja koje se odnose na aktivnosti treće strane za prenos dobara ili usluga;
- (d) obaveze koje se odnose na povraćaj, refundiranje i druge slične obaveze; i
- (e) vrste garancije i srodne obaveze.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IAS 8:

Kod početne primene IFRS entitet obelodanjuje:

(a) naziv IFRS;

(c) prirodu promene računovodstvene politike;

(f) za tekući period i svaki prezentovani prethodni period, iznos korigovanja:

(i) za svaku bilansnu poziciju finansijskog izveštaja na koju je promena uticala; i

(ii) za osnovne i razređene zarade po akciji, ako entitet primenjuje IAS 33 - Zarade po akciji;

(g) iznos korigovanja koje se odnosi na periode pre onih koji su prezentovani, u meri u kojoj je to izvodljivo; i

(h) ako je za određeni prethodni neizvodljivo izvršiti retrospektivnu primenu, okolnosti koje su dovele do te situacije i opis kako i od kada se primenjuje promena računovodstvene politike.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IAS 8:

Kada entitet nije primenio novi IFRS koji je objavljen, ali nije još stupio na snagu, on obelodanjuje:

- (a) tu činjenicu; i
- (b) poznate ili razumno procenjive informacije relevantne za procenjivanje mogućeg uticaja koji će primena novog IFRS imati na finansijske izveštaje entiteta u periodu početne primene.
- (c) prirode predstojeće promene ili promena računovodstvene politike;
- (d) datuma od koga počinje obavezna primena IFRS i datum kada se planira prva primena;

Entitet obelodanjuje prirodu i iznos promene računovodstvene procene koja ima efekat na tekući period ili se očekuje da će imati efekat na buduće periode.

Obelodanjivanja računovodstvenih procena - nastavak

Kada vrednovanje bilansne pozicije uključuje subjektivnu procenu rukovodstva - računovodstvena procena;

Potrebno je obelodaniti prirodu svih računovodstvenih procena koje rukovodstvo vrši, kao i metode i procedure koje se koriste prilikom procene;

Za svaku bilansnu poziciju kod koje vrednovanje uključuje računovodstvenu procenu pružiti opis i pretpostavke koje potkrepljuju zaključak računovodstvene procene.

- Rezervisanja za otpremnine, troškove u garantnom roku, sudske sporove;
- Obezvredenje potraživanja, finansijskih plasmana, učešća u kapitalu;
- Vrednovanje NI i NPO (uključujući korisni vek korišćenja), (mirujućih) zaliha;
- Priznavanje odloženih poreskih sredstava itd.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IAS

12: Porez na dobitak

- 1) objašnjenje odnosa između poreskog rashoda (prihoda) i računovodstvenog dobitka,
- 2) iznos (i datum isteka, ako ga ima) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i neiskorišćenih poreskih kredita za koji se ne priznaje odloženo poresko sredstvo u izveštaju o finansijskoj poziciji;
- 3) Entitet obelodanjuje iznos odloženog poreskog sredstva i prirodu dokaza koji podržava njegovo priznavanje, kada:
  - (a) korišćenje odloženog poreskog sredstva zavisi od budućih oporezivih dobitaka koji premašuju dobitke nastale ukidanjem postojećih oporezivih privremenih razlika; i
  - (b) je entitet pretrpeo gubitak ili u tekućem ili prethodnom periodu u poreskom zakonodavstvu s kojim se odloženo poresko sredstvo dovodi u vezu.

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IAS

24: Povezane strane

Odnosi između matičnog entiteta i njegovih zavisnih entiteta se obelodanjuju bez obzira da li je bilo transakcija između njih.

Kao minimum, obelodanjivanja uključuju:

- (a) iznose transakcija,
- (b) iznose neizmirenih salda, uključujući i preuzete obaveze,
- (c) rezervisanja za sumnjiva i sporna potraživanja,
- (d) rashode priznate u toku perioda po osnovu sumnjivih i spornih potraživanja od povezanih strana.

Entitet obelodanjuje naknade ključnog rukovodećeg osoblja, i to za sve kategorije davanja (kratkoročna primanja, otpremnine, dugoročna primanja i sl.)

Obelodanjivanja koja se zahtevaju primenom standarda IFRS

12: Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima

Entitet obelodanjuje, značajna prosuđivanja i pretpostavke koje je izvršio prilikom utvrđivanja:

- (a) da nema kontrolu nad drugim entitetom, čak i ako poseduje više od polovine glasačkih prava drugog entiteta;
- (b) da ima kontrolu nad drugim entitetom, čak i ako poseduje manje od polovine glasačkih prava drugog entiteta;
- (c) da je zastupnik ili principal;
- (d) da nema značajan uticaj iako poseduje 20 procenata ili više glasačkih prava;
- (e) da ima značajan uticaj iako poseduje manje od 20 procenata glasačkih prava.

Zahtevi u pogledu obelodanjivanja u okolnostima pandemije Covid-19

U skladu sa IAS 20: Državna davanja, entitet obelodanjuje sledeće:

- (a) usvojenu računovodstvenu politiku u vezi sa državnim davanjima;
- (b) prirodu i obim državnih davanja priznatih u finansijskim izveštajima i ukazivanje na druge oblike državne pomoći od kojih je entitet imao direktne koristi; i
- (c) neispunjene uslove i druge potencijalne obaveze povezane sa državnom pomoći koja je priznata.

U skladu sa IAS 1: Prezentacija finansijskih izveštaja, entitet treba da u okviru odeljka Stalnost poslovanja opiše efekte uzrokovane pandemijom Covid-19 na njegovo poslovanje i uticaj na procenu primene "going concern" principa.

HVALA NA PAŽNJI